

Sebevražda

Sebevražda (suicidium) je uskutečněné rozhodnutí připravit se o život.^[1]

Charakteristika

Z hlediska forenzních věd je při vyšetřování příčiny úmrtí důležité rozlišit, zda se jedná o vraždu či sebevraždu. Nejdůležitější je vždy **ohledat místo činu**. Na sebevraždu většinou poukazuje **jednoduchý způsob provedení** (často se jedná o zkratkovitá jednání). V jiných případech jde o tzv. bilanční suicidium, kdy je skutek poměrně dobře promyšlen (dotyčná osoba si zajistí, aby nebyla nalezena a zachráněna, zkombinuje např. otravu léky a oběšení apod.) Na těle mohou být v některých případech patrné stopy po předchozím sebepoškozování a neúspěšných pokusech o sebevraždu (řezné rány na zápěstí atd.). Rány se nacházejí **pouze na místech pro sebevraha dosažitelných**.

Schopnost jednání

Sebevrah používá zpravidla nástroj, který dobře zná a to většinou ze svého zaměstnání (řezníci jateční pistoli, zdravotníci narkotika apod.). Například známky násilí v krajině srdeční často poukazují na sebevražedný úmysl. Méně často sebevrah používá nástroje jemu cizí, často tak jedná v důsledku zkratkovitého jednání či rozčilení. **Zvláštní pozornost** je třeba věnovat prohlídce použitého nástroje, včetně odebrání biologických stop. Je nutno posoudit, zda-li mohl nalezený nástroj způsobit shledaná zranění. Nález nástroje v ruce, poblíž rukou či na místě činu ještě vůbec nemusí dokazovat sebevraždu.

Posuzování

Při posuzování, zda jde o sebevraždu nebo o jiný druh násilné smrti, je nutno přihlédnout i k místu, kde byla mrtvola nalezena. Pro sebevraha je toto místo často něčím významné, bývá velmi těžko přístupné nebo dobře zabezpečené proti vniknutí zvenčí. Někdy chce sebevrah zamezit identifikaci svého těla, takže zničí své osobní doklady a odstraní z oděvu všechny předměty sloužící k určení jeho totožnosti. Na druhou stranu jsou velmi důležité nálezy **dopisů na rozloučenou**, které bývají psány většinou těsně před smrtí a zanechány na místě sebevraždy či jiném nápadném místě. Bývá zde uvedena příčina sebevraždy a různá přání sebevraha (např. opatření ve prospěch rodiny, jak zařídit pohřeb). Tyto dopisy mají být pečlivě prozkoumány, zda skutečně byly psány sebevrahovou rukou. Dále je pak možné z textu a písma posuzovat **duševní stav** sebevraha. Rukopis však může být změněn v důsledku rozčilení nebo opilosti, která je při sebevraždě častá.

Druhy sebevražd

Společná sebevražda je nejčastější u manželů, milenců a rodin. Aktivní osobou při společných sebevraždách bývá zpravidla muž, který nejdříve usmrtí svou partnerku a potom obvykle stejným způsobem usmrtí i sebe. Někdy svojí sebevraždu nedokončí a je následně stíhán pro trestný čin vraždy. Společnou sebevraždu je třeba rozlišovat od **vraždy** milenky nebo manželky mužem, který poté sám spáchá sebevraždu. Při **rodinných sebevraždách** jeden člen usmrtí všechny ostatní členy rodiny a nakonec usmrtí sám sebe. Sebevražda může být předstírána, aby se zakrylo usmrcení druhou osobou. Nejčastějším způsobem, kdy vrah předstírá, že šlo o sebevraždu, je oběšení mrtvolky nebo zastřelení. Často dochází u příbuzných k **disimulaci sebevražd** (k zakrývání či popírání skutečnosti). Nejčastěji z důvodů náboženských, rodinných i společenských. V těchto případech bývá tělo pečlivě umyto a oblečeno tak, aby byly **zakryty všechny známky násilí** a unikly tak pozornosti prohlížejího lékaře (strangulační rýha na krku bývá překryta uvázaným šátkem, vstřel a výstřel na hlavě přikryt vlasy atd.).

Odkazy

Související články

- Náhlé úmrtí
- Násilná smrt

Použitá literatura

- VOREL, František. *Soudní lékařství*. 1. vydání. Praha : Grada, 1999. ISBN 80-7169-728-1.
- ŠTEFAN, Jiří a Jan MACH. *Soudně lékařská a medicínsko-právní problematika v praxi*. 1. vydání. Praha : Grada, 2005. s. 152. ISBN 80-247-0931-7.

Reference

- ŠTEFAN, Jiří a Jan MACH. *Soudně lékařská a medicínsko-právní problematika v praxi*. 1. vydání. Praha : Grada, 2005. s. 152. ISBN 80-247-0931-7.

